

STRATEGIA **i**FORMATYZACJI SYSTEMU INFORMACYJNEGO POLSKIEJ STATYSTYKI PUBLICZNEJ DO ROKU 2020

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	2
2. Otoczenie	5
3. Identyfikacja interesariuszy i ich potrzeby	7
4. Misja	11
5. Wizja	12
6. Cele strategiczne	13
7. Cele operacyjne	14
8. Działania	16
9. Harmonogram	29
10. Analiza ryzyk	30
11. Monitoring i ewaluacja strategii	35

1. WPROWADZENIE

Polska statystyka publiczna pomaga zrozumieć dzisiejszy świat dostarczając wiarygodnych, rzetelnych, niezależnych oraz wysokiej jakości informacji statystycznych na temat stanu i zmian zachodzących w społeczeństwie, gospodarce i środowisku naturalnym, odpowiadających tym samym na potrzeby informacyjne użytkowników krajowych i międzynarodowych. Misja ta realizowana jest przez służby statystyki publicznej.

Służby statystyki publicznej stanowią Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, Główny Urząd Statystyczny (GUS), szesnaście urzędów statystycznych oraz jednostki obsługi statystyki publicznej (Centrum Informatyki Statystycznej, Centralna Biblioteka Statystyczna im. Stefana Szulca, Zakład Wydawnictw Statystycznych oraz Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS). W określonych przypadkach badania statystyczne w ramach systemu statystyki publicznej mogą być prowadzone także przez inny naczelny lub centralny organ administracji państwowej, Narodowy Bank Polski oraz przez Prezesa GUS wspólnie z wojewodą lub innym organem jednostek samorządu terytorialnego. Służby statystyki publicznej są częścią Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS), będącego partnerstwem pomiędzy Eurostatem, narodowymi urzędami statystycznymi oraz innymi organami krajowymi zaangażowanymi w realizację zadań statystyki europejskiej.

Aby służby statystyczne mogły jak najlepiej pełnić swoją misję, cały system statystyki publicznej musi działać profesjonalnie i skutecznie. Tym samym wciąż podejmowane są wysiłki mające na celu usprawnienie działania całego systemu oraz poszczególnych instytucji wchodzących w jego skład. W ostatnich latach jesteśmy jednocześnie świadkami dynamicznego rozwoju na rynku rozwiązań informacyjno-komunikacyjnych i dziś nie sposób wyobrazić sobie sprawnie działającej instytucji, która by z nich nie korzystała. Dodatkowo, towarzyszy temu wielkie i wciąż rosnące oczekiwanie społeczeństwa względem administracji, która ma być coraz bardziej efektywna i przyjazna obywatelowi. Stawia to konkretne wyzwania przed służbami informatycznymi statystyki, które w istotny sposób wspierają cały system statystyki publicznej, poprzez zapewnienie ciągłości i płynności działań prowadzonych z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych.

Służby informatyczne polskiej statystyki publicznej obejmują Centrum Informatyki Statystycznej (z siedzibą w Warszawie oraz z zakładami w Radomiu i Łodzi), wydziały informatyki szesnastu urzędów statystycznych oraz Ośrodki Informatyki w Olsztynie i Katowicach (wchodzące w skład urzędów statystycznych).

W ubiegłych latach przeprowadzono wiele inicjatyw mających na celu wdrożenie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, które usprawniły system statystyki publicznej. Inicjatywy te prowadzone były w ramach projektów: SISP (System Informacyjny Statystyki Publicznej), SISP-2 (System Informacyjny Statystyki Publicznej-2), Portal Geostatystyczny (PSG), System Monitorowania Rozwoju STRATEG oraz Statystyka dla polityki spójności. Projekty współfinansowane były przez Unię Europejską, głównie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka oraz Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. Stanowiły one jednocześnie kontynuację inicjatyw dedykowanych dla rundy spisowej w latach 2010-2011. W ramach przeprowadzonych działań wytworzono zintegrowany system rozwiązań teleinformatycznych oraz usług elektronicznych składających się na system informacyjny statystyki publicznej.

Pozwoliło to unowocześnić system statystyki publicznej i przybliżyć go do standardów efektywnego e-urzędu oraz do standardów promowanych na poziomie europejskiego systemu statystycznego.

Jednocześnie pozwoliło to na identyfikację nowych wyzwań związanym z koniecznością utrzymania, zapewnienia dostępności i maksymalnie efektywnego wykorzystania powstałych systemów, wymagającym wykwalifikowanego i dostatecznie licznego personelu oraz zapewnienia odpowiednich środków finansowych. W wyniku wprowadzonych zmian znacząco wzrosła rola i zakres zadań służb informatycznych, szczególnie realizujących centralne zadania utrzymania i rozwoju systemów, w Centrum Informatyki Statystycznej oraz w ośrodkach i wydziałach informatyki urzędów statystycznych. Wyzwanie to stało się główną przesłanką do podjęcia prac mających na celu stworzenie strategii dotyczącej rozwoju obszaru informatyki, która pozwoliłaby na systematyczne zwiększanie efektywności działań służb informatycznych, usprawnienie komunikacji tych służb z innymi obszarami statystyki publicznej oraz nadałaby kierunek dalszym koniecznym działaniom z zakresu rozwoju informatyki. W wyniku tych prac powstała niniejsza Strategia informatyzacji, z horyzontem czasowym do roku 2020.

Tworząc Strategię dokonano analizy aktualnych potrzeb informatycznych systemu statystyki publicznej z uwzględnieniem obecnego poziomu informatyzacji

poszczególnych jednostek i ich potencjału instytucjonalnego. Wzięto pod uwagę założenia dla Strategii, np. zapewnienie jej zgodności z odpowiednimi przepisami prawa oraz wytycznymi, w tym w szczególności z „Kierunkami rozwoju polskiej statystyki publicznej do 2017 roku”, z wizją przedstawioną w ramach planu dojścia do Zintegrowanego Modelu Realizacji Badań Statystycznych, zaleceniami wynikającymi z Przeglądu Partnerskiego prowadzonego w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego, z wizją przedstawioną przez Eurostat w dokumentach strategicznych programu „ESS Vision 2020” oraz z Programem Zintegrowanej Informatyzacji Państwa. Ponadto poddano analizie czynniki zewnętrzne z bliższego i dalszego otoczenia, które mogą wpłynąć na planowane działania związane z rozwojem informatyki. Dla przykładu istotną szansą, którą zdecydowanie należy wykorzystać, jest możliwość pozyskania finansowania z funduszy unijnych na tego typu działania, głównie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Szansą jest także pojawianie się nowych lub większa dostępność obecnie wykorzystywanych technologii informacyjno-komunikacyjnych umożliwiające zastosowanie nowszych, tańszych lub efektywniejszych rozwiązań w zakresie gromadzenia i przetwarzania danych oraz udostępniania informacji wynikowych. Przy opracowaniu Strategii wzięto również pod uwagę wyzwania, jakie stoją przed systemem statystycznym w związku z realizacją rundy spisów powszechnych około roku 2020.

Strategia powstała w wyniku analizy dokumentów oraz na podstawie wywiadów i warsztatów z przedstawicielami służb statystyki publicznej, w tym z reprezentantami służb informatycznych. Strategia zawiera analizę otoczenia dla planowanych działań, określa misję i wizję służb informatycznych statystyki publicznej, a także cele Strategii do roku 2020 oraz działania, które umożliwią realizację postawionych celów. Wykonanie Strategii będzie podlegać monitoringowi i ewaluacji.

2. OTOCZENIE

W ramach prac nad Strategią, w celu zbadania otoczenia polskiej statystyki publicznej, przeprowadzono analizę PEST. Analiza polegała na zbadaniu uwarunkowań, które rzeczywiście, jak i tylko potencjalnie wpływają (lub mogą wpływać) na rozwój informatyki w ramach polskiej statystyki publicznej.

W kategorii czynników politycznych i prawnych za najistotniejsze uznano: zmiany wprowadzone w ustawie o statystyce publicznej (wprowadzenie pojęcia elektronicznej platformy gromadzenia danych statystycznych, elektronicznej platformy udostępniania wynikowych informacji statystycznych, zdefiniowanie nowej formuły programu badań statystycznych statystyki publicznej), wprowadzony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady Kodeks Praktyk Statystycznych oraz wprowadzone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady zasady w sprawie statystyki europejskiej. Na jako szczególnie istotne wskazano również na działania Europejskiego Systemu Statystycznego w kierunku promowania i zachęcania krajowych urzędów statystycznych do wdrażania i udostępniania innym narodowym urzędów statystycznym rozwiązań systemowych.

Jako najistotniejszy czynnik ekonomiczny uznano dostępność zewnętrznych źródeł finansowania dla prac badawczych, rozwojowych i edukacyjnych, w tym w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna oraz projektów w ramach ESSnet.

Za istotne czynniki społeczno-kulturowe uznano związane z podnoszeniem kompetencji informacyjnych społeczeństwa wzrost wymagań i oczekiwań respondentów oraz użytkowników informacji wynikowych polskiej statystyki publicznej, szczególnie w aspekcie dostępności, ilości oraz przyjazności kanałów komunikacji ze statystyką publiczną.

W kategorii czynników technologicznych za najistotniejsze uznano wysoką innowacyjność i nowoczesność dostępnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (w tym pojawianie się nowych rozwiązań takich jak np. Big Data) oraz dostępność standardów i metodyk w obszarze organizacji prac zespołów informatycznych, europejskich standardów w zakresie realizacji procesów statystycznych.

Ponadto przeprowadzono analizę SWOT dla służb informatycznych polskiej statystyki publicznej. Zidentyfikowano silne i słabe strony oraz potencjalne szanse i zagrożenia. Po przeanalizowaniu ich wpływu na obszar objęty strategią wybrano najistotniejsze i przedstawiono w poniższej tabeli.

Mocne strony (S)	Słabe strony (W)
Wszystkie służby informatyczne polskiej statystyki publicznej podlegają bezpośrednio lub pośrednio Prezesowi GUS, dzięki czemu istnieje możliwość realizacji określonej i jednolitej strategii działań.	Rozproszenie terytorialne i organizacyjne służb informatycznych utrudnia racjonalizację wykorzystania zasobów informatycznych oraz ogranicza efektywność procesów szkoleniowych w skali całego systemu.
Dobrze rozwinięta infrastruktura i systemy teleinformatyczne obejmujące wszystkie służby statystyki publicznej.	Systemy wymagają dalszej integracji, występują rozwiązania „wyspowe”.
Duże doświadczenie kadry w realizacji projektów w obszarze informatyki w związku z wykonaniem w ostatnich latach szeregu takich projektów.	Posiadane zasoby kadrowe w CIS nie pozwalają na zapewnienie satysfakcjonującego użytkowników poziomu obsługi.

Szanse	Zagrożenia
W krajowych dokumentach strategicznych obszar statystyki jest wskazywany jako istotny element usług publicznych państwa, a Prezes GUS jako organ decyzyjny i wykonawczy dla działań z tego obszaru, np. w Programie Zintegrowanej Informatyzacji Państwa (PZIP), Programie Operacyjnym Polska Cyfrowa (PO PC).	Na rynku pracy rośnie zapotrzebowanie na wykształconych i doświadczonych specjalistów z obszaru informatyki.
Pojawiają się nowe źródła danych (z administracji publicznej, np. podatkowej, z portali społecznościowych, od dostawców energii elektrycznej itp.) i prawdopodobnie będzie możliwe wykorzystanie ich przez system informacyjny statystyki publicznej.	Rośnie zagrożenie cyberataków.
Postęp w technologiach informacyjno-komunikacyjnych umożliwiający zastosowanie nowszych, tańszych lub efektywniejszych rozwiązań.	Postęp w technologiach informacyjno-komunikacyjnych wymuszający kosztowną modernizację lub wymianę infrastruktury (głównie w odniesieniu do systemów interoperacyjnych).

3. IDENTYFIKACJA INTERESARIUSZY I ICH POTRZEBY

Interesariuszami działań związanych z rozwojem informatyki systemu informacyjnego polskiej statystyki publicznej są:

- I1 Dostawcy danych statystycznych (respondenci, gestorzy systemów informacyjnych),
- I2 Odbiorcy informacji statystycznych,
- I3 Inne jednostki prowadzące badania statystyczne,
- I4 Europejski System Statystyczny (ESS),
- I5 Inne służby statystyki publicznej,
- I6 Służby informatyczne,
- I7 Zewnętrzni dostawcy rozwiązań teleinformatycznych.

Opisani poniżej interesariusze działań związanych z rozwojem informatyki systemu informacyjnego polskiej statystyki publicznej różnią się co do potrzeb. Zdiagnozowane potrzeby zostały uwzględnione podczas planowania Strategii.

- I1 Dostawcy danych statystycznych, w tym respondenci i gestorzy systemów informacyjnych. Respondentami są osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, przekazujące dane dla celów statystycznych. Gestorami systemów informacyjnych są organy administracji publicznej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Narodowy Fundusz Zdrowia, Komisja Nadzoru Finansowego, organy rejestrowe, inne państwowe lub samorządowe osoby prawne oraz inne podmioty prowadzące rejestry urzędowe i systemy informacyjne.

Zidentyfikowano następujące potrzeby dostawców danych statystycznych:

- rozszerzenie możliwości wymiany danych dzięki harmonizowaniu systemów informatycznych jednostek administracji publicznej,
- obniżenie obciążeń wynikających z obowiązku sprawozdawczego poprzez wdrażanie nowych kanałów przekazywania danych do statystyki,
- obniżenie obciążeń wynikających z obowiązku sprawozdawczego poprzez wspieranie działań w zakresie integracji i wielokrotnego wykorzystywania danych,
- możliwość przekazywania danych statystycznych za pośrednictwem zróżnicowanych i efektywnych kanałów informacyjnych,
- weryfikacja nowych rozwiązań i możliwości w zakresie gromadzenia danych.

- I2 Odbiorcy informacji statystycznych. Mogą nimi być zarówno jednostki administracji publicznej, przedsiębiorcy jak i obywatele.

Zidentyfikowano następujące potrzeby odbiorców informacji statystycznych:

- zwiększenie stopnia zaspokojenia potrzeb poprzez udostępnianie im produktów dostosowanych do ich potrzeb i możliwości,
- możliwość dostępu do informacji za pośrednictwem zróżnicowanych kanałów informacyjnych i w różnych formach uwzględniających charakterystykę odbiorcy,
- zwiększenie stopnia zaspokojenia potrzeb poprzez udostępnianie im produktów opartych na rozwiązaniach bazodanowych oraz wizualizacji w układzie geograficznym,
- zwiększenie stopnia zaspokojenia potrzeb poprzez możliwość prowadzenia dedykowanych kampanii informacyjnych oraz możliwość oceny stopnia oceny potrzeb i satysfakcji odbiorcy informacji statystycznych,

- zwiększenie stopnia zaspokojenia potrzeb poprzez działania promocyjne i edukacyjne, w tym prowadzone w portalach społecznościowych.
- I3 Inne jednostki prowadzące badania statystyczne to między innymi, naczelne i centralne organy administracji państwowej, Narodowy Bank Polski, wojewodowie lub organy jednostek samorządu terytorialnego.
- Zidentyfikowano następujące potrzeby innych jednostek prowadzących badania statystyczne, związane z informatyzacją:
- rozszerzanie możliwości wymiany danych i informacji wynikowych dzięki harmonizowaniu systemów informatycznych,
 - rozwój systemów poprzez wsparcie procesu zarządzania zakresem informacyjnym systemów administracji publicznej i rejestrów urzędowych oraz poprzez rozwój i udostępnianie standardów, klasyfikacji i modeli danych,
 - wsparcie działań poprzez udostępnienie platform i rozwiązań wykorzystywanych przez służby statystyki publicznej.
- I4 Europejski System Statystyczny (ESS). Polskie służby statystyki publicznej są częścią Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS), stanowiącego partnerstwo pomiędzy Eurostatem, narodowymi urzędami statystycznymi oraz innymi organami krajowymi w państwach członkowskich UE odpowiedzialnymi za opracowywanie, tworzenie i rozpowszechnianie statystyki europejskiej. Tym samym polska statystyka publiczna zaczęła funkcjonować jako równoprawny element statystyki europejskiej. Główny Urząd Statystyczny pełni w ESS rolę organu odpowiedzialnego za koordynowanie wszelkich działań prowadzonych na poziomie krajowym w sprawach dotyczących oficjalnych statystyk.
- Zidentyfikowano następujące potrzeby ESS:
- możliwość wymiany danych i mikrodanych gromadzonych przez polską statystykę publiczną do badań i analiz prowadzonych na poziomie europejskim,
 - możliwość szybkiego i przejrzystego dostępu do danych statystycznych poprzez standaryzację stosowanych narzędzi,
 - wsparcie działań poprzez udostępnienie platform i rozwiązań przygotowanych przez poszczególne narodowe urzędy statystyczne,
 - zaangażowanie w prowadzonych na poziomie ESS pracach rozwojowych,
 - możliwość wymiany doświadczeń i współdzielenia wiedzy.
- I5 Inne służby statystyki publicznej stanowią Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, podlegli mu dyrektorzy szesnastu urzędów statystycznych, inne

jednostki statystyki tworzone w trybie art. 27 ustawy o statystyce publicznej oraz jednostki tworzone w trybie przepisów ustawy o finansach publicznych, dla których funkcję organu założycielskiego pełni Prezes GUS. Do ustawowych zadań Prezesa GUS należy m.in. organizowanie i prowadzenie badań statystycznych oraz ustalanie ich metodologii oraz prowadzenie rejestrów urzędowych REGON i TERYT.

Zidentyfikowano następujące potrzeby służb statystyki publicznej, związane z informatyzacją:

- możliwość korzystania z nowoczesnego i wydajnego środowiska informatycznego wspierającego realizację zadań statutowych,
 - podwyższenie standardów projektowania i poprawa funkcjonalności narzędzi teleinformatycznych,
 - zwiększanie efektywności procesów komunikacji i współpracy,
 - wsparcie w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych.
- 16 Służby informatyczne polskiej statystyki publicznej obejmują Centrum Informatyki Statystycznej (z siedzibą w Warszawie oraz z zakładami w Radomiu i Łodzi), wydziały informatyki szesnastu urzędów statystycznych oraz Ośrodki Informatyki w Olsztynie i Katowicach (wchodzące w skład urzędów statystycznych).

Zidentyfikowano następujące potrzeby służb informatycznych:

- zaangażowanie i wyznaczanie celów i działań w ramach służb informatycznych wspierających realizację zadań statystyki publicznej,
 - zwiększanie efektywności funkcjonowania,
 - efektywne wykorzystanie zasobów teleinformatycznych i optymalizacja kosztów działalności, dzięki czemu możliwe będzie dostarczenie jak najlepszej jakości usług i produktów w ramach posiadanych środków,
 - zwiększanie potencjału wykonawczego i jakości obsługi służb informatycznych,
 - wsparcie w zakresie rozwoju kompetencji.
- 17 Zewnętrzni dostawcy rozwiązań teleinformatycznych to dostawcy sprzętu, oprogramowania i usług teleinformatycznych.

Zidentyfikowano następujące potrzeby dostawców, związane z informatyzacją:

- możliwość dostarczania służbom statystycznym własnych produktów i usług,
- możliwość korzystania z uznanych standardów i procedur na etapie świadczenia służbom statystycznym własnych produktów i usług.

4. MISJA

Misją służb informatycznych statystyki publicznej jest dostarczanie usług informatycznych umożliwiających efektywną realizację zadań statystyki publicznej, budowa kompetencji cyfrowych oraz promowanie wykorzystania nowoczesnych narzędzi teleinformatycznych w statystyce.

5. WIZJA

Służby informatyczne statystyki publicznej wypełniają swoją misję poprzez:

- *Świadczenie usług informatycznych zapewniających adekwatny do potrzeb, bezpieczny i ciągły dostęp do narzędzi informatycznych oraz aktywów informacyjnych statystyki publicznej,*
- *Dostarczanie nowych usług informatycznych wspierających realizację nowych zadań statystyki publicznej lub zastosowanie nowych metod ich realizacji,*
- *Aktywne wspieranie rozwoju kompetencji cyfrowych służb statystyki publicznej,*
- *Dzielenie się kompetencjami i doświadczeniami w stosowaniu norm, standardów i dobrych praktyk,*
- *Śledzenie nowych rozwiązań informatycznych oraz ocena możliwości ich zastosowania w statystyce publicznej,*
- *Inicjowanie i stymulowanie stosowania rozwiązań informatycznych w statystyce publicznej.*

Służby informatyczne polskiej statystyki publicznej dążą do osiągnięcia organizacyjnej, procesowej i zawodowej doskonałości poprzez podnoszenie własnych kompetencji, śledzenie nowych trendów i rozwiązań oraz stosowanie norm, standardów i dobrych praktyk.

6. CELE STRATEGICZNE

Cele strategiczne określono tak, aby można było zrealizować przedstawioną powyżej wizję. Przyjęto dla służb informatycznych statystyki publicznej, w oparciu o zdefiniowane powyżej misję i wizję, następujące cele strategiczne:

C1

Doskonalenie sposobu świadczenia usług informatycznych zapewniających adekwatny do potrzeb, bezpieczny i ciągły dostęp do narzędzi informatycznych oraz aktywów informacyjnych statystyki publicznej

C2

Dostarczanie nowych usług informatycznych wspierających realizację nowych zadań statystyki publicznej lub zastosowanie nowych metod ich realizacji

C3

Aktywne wspieranie rozwoju kompetencji cyfrowych służb statystyki publicznej

C4

Dzielenie się kompetencjami i doświadczeniami w stosowaniu norm, standardów i dobrych praktyk

C5

Śledzenie nowych rozwiązań informatycznych oraz ocena możliwości ich zastosowania w statystyce publicznej

C6

Inicjowanie i stymulowanie stosowania rozwiązań informatycznych w statystyce publicznej

7. CELE OPERACYJNE

Realizacji celów strategicznych będzie sprzyjało osiągnięcie celów operacyjnych.

CEL STRATEGICZNY C1

Doskonalenie sposobu świadczenia usług informatycznych zapewniających adekwatny do potrzeb, bezpieczny i ciągły dostęp do narzędzi informatycznych oraz aktywów informacyjnych statystyki publicznej.

Cele operacyjne:

- C1.1 Budowa ładu organizacyjnego w obszarze informatyki w oparciu o ramy architektoniczne metodyki TOGAF.
- C1.2 Budowa organizacji służb informatycznych opartej na usługach informatycznych, z wykorzystaniem biblioteki ITIL.
- C1.3 Doskonalenie sposobu modyfikacji oprogramowania.
- C1.4 Zapewnienie efektywnego systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.
- C1.5 Zapewnienie zrównoważonego i racjonalnego rozwoju warstwy technicznej.

CEL STRATEGICZNY C2

Dostarczanie nowych usług informatycznych wspierających realizację nowych zadań statystyki publicznej lub zastosowanie nowych metod ich realizacji.

Cele operacyjne:

- C2.1 Wdrożenie skutecznych i jednolitych zasad realizacji przedsięwzięć w oparciu o formułę projektową zgodnych z metodyką PRINCE2.
- C2.2 Wdrożenie skutecznych i jednolitych zasad wytwarzania oprogramowania.
- C2.3 Wdrażanie nowych systemów informatycznych, zaspokajających potrzeby statystyki publicznej.
- C2.4 Aktywne włączanie się służb informatycznych w prace koncepcyjne i wdrożeniowe związane ze strategicznymi działaniami statystyki publicznej.

Aktywne wspieranie rozwoju kompetencji cyfrowych służb statystyki publicznej.

Cele operacyjne:

- C3.1 Uruchomienie Akademii Kompetencji Cyfrowych – celem wsparcia rozwoju kompetencji służb informatycznych i użytkowników narzędzi informatycznych.
- C3.2 Udział w innych formach rozwoju kompetencji cyfrowych.
- C3.3 Dzielenie się wiedzą dotyczącą kompetencji cyfrowych.

Dzielenie się kompetencjami i doświadczeniami w stosowaniu norm, standardów i dobrych praktyk.

Cele operacyjne:

- C4.1 Zdobycie kompetencji niezbędnych do utworzenia centrów kompetencji w obszarach zarządzania: architekturą, usługami informatycznymi, procesami, projektami i wytwarzaniem oprogramowania.
- C4.2 Utworzenie w ramach służb informatycznych centrów kompetencji i wspieranie statystyki publicznej w stosowaniu norm, standardów i dobrych praktyk.

Śledzenie nowych rozwiązań informatycznych oraz ocena możliwości ich zastosowania w statystyce publicznej.

Cele operacyjne:

- C5.1 Identyfikacja i ocena dostępnych nowych rozwiązań.
- C5.2 Prowadzenie prac badawczo-rozwojowych.

Inicjowanie i stymulowanie stosowania rozwiązań informatycznych w statystyce publicznej.

Cele operacyjne:

- C6.1 Promowanie stosowania rozwiązań informatycznych w statystyce publicznej.
- C6.2 Wymiana wiedzy pomiędzy dostawcami rozwiązań informatycznych a służbami statystyki publicznej.
- C6.3 Identyfikowanie zewnętrznych źródeł finansowania rozwoju informatyki.

8. DZIAŁANIA

Realizacja celów wymagać będzie podejmowania określonych działań. Poniżej zaproponowano działania sprzyjające osiągnięciu celów operacyjnych.

CEL OPERACYJNY C1.1

Budowa ładu organizacyjnego w obszarze informatyki w oparciu o ramy architektoniczne metodyki TOGAF.

Działania:

- D1.1.1 Określenie i przyjęcie do stosowania Pryncypiów architektonicznych – odwołujących się do architektury biznesowej, danych, aplikacji i infrastruktury technicznej.
- D1.1.2 Przyjęcie do stosowania powszechnie uznanych mechanizmów zarządzania architekturą korporacyjną.
- D1.1.3 Opisanie architektury korporacyjnej obszaru informatyki statystyki publicznej: perspektywa procesów, systemów, ról, danych i infrastruktury technicznej.

CEL OPERACYJNY C1.2

Budowa organizacji służb informatycznych opartej na usługach informatycznych, z wykorzystaniem biblioteki ITIL.

Działania:

- D1.2.1 Rozwój ServiceDesk – terytorialny i przedmiotowy.
- D1.2.2 Budowanie i rozwijanie katalogu usług oraz katalogu ról.
- D1.2.3 Mapowanie usług do procesów biznesowych.
- D1.2.4 Wdrażanie procesów zarządzania usługami informatycznymi na bazie biblioteki ITIL.
- D1.2.5 Zarządzanie zakresem świadczonych usług informatycznych z wykorzystaniem procesów alokacji zadań.
- D1.2.6 Stały przegląd i dostosowywanie struktur służb informatycznych do aktualnych potrzeb i wyzwań.
- D1.2.7 Uzgodnienie pomiędzy służbami informatycznymi a wiodącymi użytkownikami usług informatycznych poziomu ich świadczenia.
- D1.2.8 Wdrożenie wewnętrznych regulacji określających sposób zapewnienia jakości świadczonych usług informatycznych.

CEL OPERACYJNY C1.3

Doskonalenie sposobu wytwarzania oprogramowania o mniejszej złożoności.

Działania:

- D1.3.1 Wybór i dostosowanie opisu procesu wytwórczego oprogramowania, w oparciu o wybraną zwinną metodykę wytwarzania /modyfikowania narzędzi teleinformatycznych.
- D1.3.2 Wybór i wdrożenie narzędzi wspierających proces wytwarzania oprogramowania, w szczególności zarządzanie kodami źródłowymi, wytwarzanie dokumentacji technicznej, przeprowadzanie testów.
- D1.3.3 Wdrożenie wspólnego i jednolitego opisu procesu wytwórczego oprogramowania dla wytwarzania / modyfikowania narzędzi teleinformatycznych we własnym zakresie.

CEL OPERAC. C1.4

Zapewnienie efektywnego systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Działania:

- D1.4.1 Wdrożenie kompleksowego Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, w tym procedur reakcji na incydenty komputerowe.
- D1.4.2 Utrzymanie i aktualizacja planów zapewnienia ciągłości działania usług informatycznych.

CEL OPERACYJNY C1.5

Zapewnienie zrównoważonego i racjonalnego rozwoju warstwy technicznej.

Działania:

- D1.5.1 Przygotowanie i wdrożenie opisu standardu informatycznego wyposażenia stanowiska pracy (zawierającego opis standardu oprogramowania).
- D1.5.2 Przygotowanie i wdrożenie polityki wymiany sprzętu komputerowego i oprogramowania.
- D1.5.3 Podnoszenie efektywności wykorzystania infrastruktury technicznej – monitorowanie i optymalizacja wykorzystania.

Powyższe działania, związane z realizacją celu strategicznego [C1], będą realizowane w ramach budżetu, przez służby informatyczne w ramach ich obowiązków. W przypadku celu [C.1.4] wymagana jest pełna współpraca z komórką GUS właściwą ds. bezpieczeństwa informacji. W przypadku zmian na poziomie organizacji służb informatycznych oraz wdrożenia kompleksowego systemu zarządza-

nia bezpieczeństwem informacji należy rozpoznać możliwości wsparcia działań przez finansowane ze środków UE (POPC). Zadania wymagające uzyskania akceptacji dokumentów będą wymagały zaangażowania członków kierownictwa władnych dokonać takiej akceptacji. Poniżej wskazano proponowane ramy czasowe działań, rezultaty pozwalające na monitorowanie realizacji oraz dokumenty lub działania za pomocą których nastąpi ich operacjonalizacja.

Działanie	Terminy	Rezultaty	Dokumenty lub działania
D1.1.1	2016	Przygotowany i zatwierdzony dokument	Principia architektoniczne
D1.1.2	2016-2018	Przyjęte do stosowania zasady zarządzania architekturą korporacyjną	Zasady zarządzania architekturą korporacyjną
D1.1.3	2017-2018	Dostępne widoki architektoniczne	Widoki architektoniczne
D1.2.1	ciągłe	Liczba stanowisk objętych obsługą HelpDesk	Plan rozwoju ServiceDesk
D1.2.2	2017-2018	Lista usług w katalogu usług Lista ról w katalogu ról	Katalog usług Katalog ról
D1.2.3	2018-2019	Liczba zmapowanych usług	Mapa procesów z przypisaniem usług
D1.2.4	2016-2020	Liczba wdrożonych procesów	Plan wdrożenia procesów
D1.2.5	ciągłe	Liczba ról obsadzonych przez pracowników spoza CIS	Opisy ról, plan alokacji
D1.2.6			
D1.2.7	2018-2020	Liczba zawartych porozumień	Porozumienia z komórkami merytorycznymi
D1.2.8	2018	Przygotowany i zatwierdzony dokument	Polityka jakości
D1.3.1	2018	Przygotowany i zatwierdzony dokument	Opis procesu wytwórczego oprogramowania (oprogramowanie wytwarzane we własnym zakresie)
D1.3.2	2018-2019	Wdrożone narzędzia	
D1.3.3	2019	Liczba aplikacji powstających zgodnie z opisanym procesem	

Działanie	Terminy	Rezultaty	Dokumenty lub działania
D1.4.1	2016-2020	Zgodnie z SW	Studium Wykonalności i wniosek o dofinansowanie
D1.4.2			Utworzony zespół oraz procedury reagowania na incydenty komputerowe
D1.5.1	2016	Przygotowany i zatwierdzony dokument	Opis standardu informacyjnego wyposażenia stanowiska pracy
D1.5.2	2016	Przygotowany i zatwierdzony dokument	Polityka wymiany sprzętu komputerowego
D1.5.3	ciągle	Liczba elementów infrastruktury objętych monitorowaniem	Plan monitorowania infrastruktury

CEL OPERAC. C2.1

Wdrożenie skutecznych i jednolitych zasad realizacji przedsięwzięć w oparciu o formułę projektową zgodnych z metodyką PRINCE2.

Działania:

- D2.1.1 Opisanie i wdrożenie zasad oceny zasadności i wykonalności planowanych przedsięwzięć.
- D2.1.2 Wdrożenie metodyki PRINCE2 do zarządzania projektami.

CEL OPERACYJNY C2.2

Wdrożenie skutecznych i jednolitych zasad wytwarzania oprogramowania o dużej złożoności.

Działania:

- D2.2.1 Wybór i dostosowanie opisu procesu twórczego oprogramowania, w oparciu o wybraną powszechnie stosowaną metodę.
- D2.2.2 Wdrożenie jednolitego opisu procesu twórczego oprogramowania dla wytwarzania / modyfikowania narzędzi teleinformatycznych.
- D2.2.3 Unifikacja pozyskiwania oprogramowania.
- D2.2.4 Spisanie, zatwierdzenie i przyjęcie do stosowania zasad wdrażania oprogramowania.
- D2.2.5 Przyjęcie do stosowania uznanej metody szacowania złożoności oprogramowania.

CEL OPERACYJNY C2.3

Wdrażanie nowych systemów informatycznych, zaspokajających potrzeby statystyki publicznej.

Działania:

- D2.3.1 Ciągłe śledzenie i identyfikowanie potrzeb statystyki publicznej wymagających wdrożenia nowych systemów.
- D2.3.2 Wsparcie we wdrażaniu systemów dziedzinowych wspierających realizację zadań statutowych.
- D2.3.3 Wsparcie we wdrażaniu systemów dziedzinowych wspierających realizację procesów wspierających („back-office”), w tym wsparcie wdrożenia systemu klasy ERP i BI.

CEL OPERACYJNY C2.4

Aktywne włączanie się służb informatycznych w prace koncepcyjne i wdrożeniowe związane ze strategicznymi działaniami statystyki publicznej.

Działania:

- D2.4.1 Zapewnienie udziału przedstawicieli służb informatycznych w pracach nad zmianami o charakterze strategicznym.
- D2.4.2 Udział służb informatycznych w pracach związanych z wdrożeniem modelu ZMRB.
- D2.4.3 Udział służb informatycznych w pracach związanych z przygotowaniem do rundy spisowej 2020.
- D2.4.4 Udział służb informatycznych w pracach związanych z wdrożeniem strategii Vision 2020.
- D2.4.5 Udział służb informatycznych w pracach związanych z realizacją zaleceń z Przeglądu partnerskiego.

Powyższe działania, związane z realizacją celu strategicznego [C2], będą realizowane w ramach budżetu, przez służby informatyczne w ramach ich obowiązków. W ramach celu [C2.3] i [C2.4] należy rozpoznać możliwości wsparcia działań przez finansowane ze środków UE (POPC). Zadania wymagające uzyskania akceptacji dokumentów będą wymagały zaangażowania członków kierownictwa władnych dokonać takiej akceptacji. Poniżej wskazano proponowane ramy czasowe działań, rezultaty pozwalające na monitorowanie realizacji oraz dokumenty lub działania za pomocą których nastąpi ich operacjonalizacja.

Działanie	Terminy	Rezultaty	Dokumenty lub działania
D2.1.1	2016	Przygotowany i zatwierdzony dokument	Zasady oceny zasadności i wykonalności przedsięwzięć
D2.1.2	2017	Przygotowany i zatwierdzony dokument	Zasady zarządzania projektami
D2.2.1	2017	Przygotowany i zatwierdzony dokument	Opis procesu wytwórczego oprogramowania, w oparciu o wybraną powszechnie stosowaną metodę
D2.2.2	2018-2019	Liczba programów budowlanych zgodnie z przyjętym opisem procesu wytwórczego	
D2.2.3			
D2.2.4	2019	Przygotowany i zatwierdzony dokument	Zasady wdrażania oprogramowania
D2.2.5	2019	Liczba zastosowań przyjętej metody szacowania złożoności	Opis przyjętej metody szacowania złożoności oprogramowania
D2.3.1	ciągłe	W zależności od zidentyfikowanych potrzeb, zgodnie ze Studium Wykonalności	Nie dotyczy
D2.3.2			Studia Wykonalności
D2.3.3			Studia Wykonalności
D2.4.1	ciągłe	Aktywny udział przedstawicieli służb informatycznych w pracach nad zmianami o charakterze strategicznym – liczba spotkań o takim charakterze z udziałem przedstawicieli służb informatycznych	Nie dotyczy
D2.4.2			
D2.4.3			
D2.4.4			
D2.4.5			

CEL OPERACYJNY C3.1

Uruchomienie Akademii Kompetencji Cyfrowych – celem wsparcia rozwoju kompetencji służb informatycznych i użytkowników narzędzi informatycznych.

Działania:

- D3.1.1 Budowa systemu analizy potrzeb oraz przygotowanie i wdrożenie krótko- i długoterminowych programów szkoleniowych dedykowanych dla poszczególnych zidentyfikowanych grup ról.
- D3.1.2 Przygotowanie i wdrożenie programów rozwoju dla pracowników służb informatycznych (ścieżki kariery).
- D3.1.3 Przygotowanie i prowadzenie szkoleń, w tym szkoleń e-learningowych, dla użytkowników systemów (zgodnie z wcześniejszym rozpoznaniem potrzeb).

CEL OPERAC. C3.2

Udział w innych formach rozwoju kompetencji cyfrowych.

Działania:

- D3.2.1 Udział w specjalistycznych konferencjach i innych wydarzeniach związanych z wymianą wiedzy.
- D3.2.2 Udział przedstawicieli służb informatycznych w pracach roboczych na poziomie krajowym oraz ESS.

CEL OPERAC. C3.3

Dzielenie się wiedzą służb informatycznych.

Działania:

- D3.3.1 Utworzenie i upowszechnienie forum intranetowego pozwalającego na wymianę wiedzy i doświadczeń.
- D3.3.2 Utworzenie, utrzymywanie i wykorzystywanie bazy wiedzy o zagadnieniach związanych z informatyką w statystyce.

Powyższe działania, związane z realizacją celu strategicznego [C3], będą realizowane w ramach budżetu w ramach Systemu Edukacji Statystycznej. Należy rozpoznać możliwości wsparcia działań przez finansowane ze środków UE (POWER). Zadania wymagające uzyskania akceptacji dokumentów będą wymagały zaangażowania członków kierownictwa władnych dokonać takiej akceptacji. Poniżej wskazano proponowane ramy czasowe działań, rezultaty pozwalające na monitorowanie realizacji oraz dokumenty lub działania za pomocą których nastąpi ich operacjonalizacja.

Działanie	Terminy	Rezultaty	Dokumenty lub działania
D3.1.1	Działanie ciągłe	Liczba przeszkolonych osób	Programy szkoleniowe
D3.1.2	Działanie ciągłe	Liczba osób dla których określono plan rozwoju	Plany rozwoju
D3.1.3	Działanie ciągłe	Liczba przeszkolonych osób	Plan szkoleń Lista szkoleń e-learningowych
D3.2.1	Działanie ciągłe	Liczba konferencji, w których wzięli udział pracownicy służb informatycznych	Lista konferencji
D3.2.2	Działanie ciągłe	Liczba spotkań z udziałem przedstawicieli służb informatycznych	Identyfikacja grup roboczych
D3.3.1	2016-2017	Uruchomione forum intranetowe	Uruchomienie forum intranetowego
D3.3.2	2016-2017	Liczba zapisów w bazie wiedzy	Uruchomienie możliwości gromadzenia i udostępniania zapisów w bazie wiedzy

Zdobycie kompetencji niezbędnych do utworzenia centrów kompetencji w obszarach zarządzania: architekturą, usługami informatycznymi, procesami, projektami i wytwarzaniem oprogramowania.

CEL OPERACYJNY C4.1

Działania:

- D4.1.1 Pozyskanie kompetencji dzięki udziałowi w szkoleniach zewnętrznych z zarządzania usługami informatycznymi.
- D4.1.2 Pozyskanie kompetencji dzięki udziałowi w szkoleniach zewnętrznych z zarządzania projektami
- D4.1.3 Pozyskanie kompetencji dzięki udziałowi w szkoleniach zewnętrznych z zarządzania wytwarzaniem oprogramowania.
- D4.1.4 Pozyskanie kompetencji dzięki udziałowi w szkoleniach zewnętrznych z identyfikowania i opisywania procesów.
- D4.1.5 Pozyskanie kompetencji dzięki udziałowi w szkoleniach zewnętrznych z zarządzania architekturą.

Utworzenie w ramach służb informatycznych centrów kompetencji i wspieranie statystyki publicznej w stosowaniu norm, standardów i dobrych praktyk.

Działania:

- D4.2.1 Utworzenie centrum kompetencji w obszarze zarządzania usługami informatycznymi
- D4.2.2 Utworzenie centrum kompetencji w obszarze zarządzania projektami
- D4.2.3 Utworzenie centrum kompetencji w obszarze wytwarzania oprogramowania
- D4.2.4 Utworzenie centrum kompetencji w obszarze podejścia procesowego
- D4.2.5 Utworzenie centrum kompetencji w obszarze zarządzania architekturą

Powyższe działania, związane z realizacją celu strategicznego [C4], będą realizowane w ramach budżetu, przez służby informatyczne w ramach ich obowiązków. Należy rozpoznać możliwości wsparcia działań przez finansowane w ramach Systemu Edukacji Statystycznej oraz ze środków UE (POWER). Podnoszenie kompetencji będzie wymagało, w wybranych przypadkach, udziału w szkoleniach zewnętrznych. Zadania wymagające uzyskania akceptacji dokumentów będą wymagały zaangażowania decydentów władnych dokonać takiej akceptacji. Właściwi decydenci powinni także wyrazić zgodę na korzystanie z powstałych centrów kompetencji. Za realizację zadań i nadzór odpowiada CIS. Poniżej wskazano proponowane ramy czasowe działań, rezultaty pozwalające na monitorowanie realizacji oraz dokumenty lub działania za pomocą których nastąpi ich operacjonalizacja.

Działanie	Terminy	Rezultaty	Dokumenty lub działania
D4.1.1	2017	Liczba osób przeszkolonych w zarządzaniu usługami informatycznymi	Udział w szkoleniach z zarządzania usługami informatycznymi
D4.1.2	2017	Liczba osób przeszkolonych w zarządzaniu projektami	Udział w szkoleniach z zarządzania projektami
D4.1.3	2017	Liczba osób przeszkolonych w zarządzaniu wytwarzaniem oprogramowania	Udział w szkoleniach z zarządzania wytwarzaniem oprogramowania
D4.1.4	2017	Liczba osób przeszkolonych w identyfikowaniu i opisywaniu procesów	Udział w szkoleniach z identyfikowania i opisywania procesów

Działanie	Terminy	Rezultaty	Dokumenty lub działania
D4.1.5	2017	Liczba osób przeszkolonych w zarządzaniu architekturą	Udział w szkoleniach z zarządzania architekturą
D4.2.1	2018	Uzgodnione i zatwierdzone zasady korzystania z usług centrum kompetencji	Zasady korzystania z usług centrum kompetencji w obszarze zarządzania usługami informatycznymi
D4.2.2	2017	Uzgodnione i zatwierdzone zasady korzystania z usług centrum kompetencji	Zasady korzystania z usług centrum kompetencji w obszarze zarządzania projektami
D4.2.3	2018	Uzgodnione i zatwierdzone zasady korzystania z usług centrum kompetencji	Zasady korzystania z usług centrum kompetencji w obszarze wytwarzania oprogramowania
D4.2.4	2019	Uzgodnione i zatwierdzone zasady korzystania z usług centrum kompetencji	Zasady korzystania z usług centrum kompetencji w obszarze podejścia procesowego
D4.2.5	2019	Uzgodnione i zatwierdzone zasady korzystania z usług centrum kompetencji	Zasady korzystania z usług centrum kompetencji w obszarze zarządzania architekturą

Identyfikacja i ocena dostępnych nowych rozwiązań.

CEL OPERACYJNY C5.1

Działania:

- D5.1.1 Identyfikacja baz wiedzy, które można wykorzystać w pracy służb informatycznych i pozyskanie dostępu do tych baz.
- D5.1.2 Podejmowanie działań mających na celu transfer wiedzy od potencjalnych zewnętrznych dostawców rozwiązań teleinformatycznych (udział w prezentacjach, organizowanie spotkań roboczych).
- D5.1.3 Udział w pracach badawczych i rozwojowych prowadzonych w ramach ESS.

Prowadzenie prac badawczo-rozwojowych.

Działania:

- D5.2.1 Uruchomienie w ramach infrastruktury informatycznej środowisk testowych i demonstracyjnych.
- D5.2.2 Pozyskiwanie i testowanie wersji demonstracyjnych narzędzi możliwych do wykorzystania w statystyce.
- D5.2.3 Budowanie prototypów rozwiązań informatycznych, które mogą zostać wykorzystane w statystyce.

Powyższe działania, związane z realizacją celu strategicznego [C5], będą realizowane w ramach budżetu, przez służby informatyczne w ramach ich obowiązków lub grantów w ramach ESS. Prace badawczo-rozwojowe mogą być także realizowane w uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu dofinansowania, przez podmioty zewnętrzne. Poniżej wskazano proponowane ramy czasowe działań, rezultaty pozwalające na monitorowanie realizacji oraz dokumenty lub działania za pomocą których nastąpi ich operacjonalizacja.

Działanie	Terminy	Rezultaty	Dokumenty lub działania
D5.1.1	2016	Liczba dostępnych zewnętrznych baz wiedzy	Lista dostępnych zewnętrznych baz wiedzy
D5.1.2	Zadanie ciągłe	Liczba spotkań	Nie dotyczy
D5.1.3	Zadanie ciągłe	Liczba spotkań	Nie dotyczy
D5.2.1	Zadanie ciągłe	Liczba utworzonych środowisk testowych i demonstracyjnych	Plan prac badawczo-rozwojowych
D5.2.2	Zadanie ciągłe	Liczba przetestowanych rozwiązań	Plan prac badawczo-rozwojowych
D5.2.3	Zadanie ciągłe	Liczba zbudowanych prototypów	Plan prac badawczo-rozwojowych

Promowanie stosowania rozwiązań informatycznych w statystyce publicznej.

Działania:

- D6.1.1 Prezentowanie możliwości i inicjowanie zastosowań informatyki podczas spotkań służb statystyki publicznej.
- D6.1.2 Prezentowanie możliwości i inicjowanie zastosowań informatyki podczas realizacji codziennych działań służb informatycznych.
- D6.1.3 Prezentowanie możliwości i inicjowanie zastosowań informatyki w ramach udziału pracowników służb informatycznych w pracach nad zmianami strategicznymi.
- D6.1.4 Promowanie stosowania rozwiązań informatycznych w statystyce poprzez publikacje w statystycznych wydawnictwach branżowych oraz z wykorzystaniem formy komunikacji elektronicznej.
- D6.1.5 Promowanie stosowania rozwiązań informatycznych w statystyce na portalu intranetowym dedykowanym wymianie wiedzy i doświadczenia służb informatycznych.

Wymiana wiedzy pomiędzy dostawcami rozwiązań informatycznych a służbami statystyki publicznej.

Działania:

- D6.2.1 Doskonalenie transparentnego systemu wymiany informacji pomiędzy dostawcami rozwiązań informatycznych a służbami statystyki publicznej.

Identyfikowanie zewnętrznych źródeł finansowania rozwoju informatyki.

Działania:

- C6.3.1 Śledzenie możliwości skorzystania z dofinansowania zewnętrznego dla rozwoju istniejących rozwiązań informatycznych.
- C6.3.2 Śledzenie możliwości skorzystania z dofinansowania zewnętrznego dla budowy nowych rozwiązań informatycznych.
- C6.3.3 Śledzenie możliwości skorzystania z dofinansowania zewnętrznego w celu rozwoju kompetencji pracowników.
- C6.3.4 Śledzenie możliwości skorzystania z dofinansowania zewnętrznego na prace badawczo-rozwojowe.

Powyższe działania, związane z realizacją celu strategicznego [C6], będą realizowane w ramach budżetu, przez służby informatyczne w ramach ich obowiązków. Poniżej wskazano proponowane ramy czasowe działań, rezultaty pozwalające na monitorowanie realizacji oraz dokumenty lub działania za pomocą których nastąpi ich operacjonalizacja.

Działanie	Terminy	Rezultaty	Dokumenty lub działania
D6.1.1	Zadanie ciągłe	Liczba osób, które zapoznały się z informacjami	Nie dotyczy
D6.1.2	Zadanie ciągłe	Liczba osób, które zapoznały się z informacjami	Nie dotyczy
D6.1.3	Zadanie ciągłe	Liczba osób, które zapoznały się z informacjami	Nie dotyczy
D6.1.4	Zadanie ciągłe	Liczba publikacji	Nie dotyczy
D6.1.5	Zadanie ciągłe	Liczba zapisów na portalu intranetowym	Nie dotyczy
D6.2.1	2017	Stworzony i zatwierdzony dokument	Opis zasad komunikacji z dostawcami
D6.3.1	Zadanie ciągłe	Liczba przeanalizowanych źródeł	Lista śledzonych źródeł finansowania
D6.3.2	Zadanie ciągłe	Liczba przeanalizowanych źródeł	Lista śledzonych źródeł finansowania
D6.3.3	Zadanie ciągłe	Liczba przeanalizowanych źródeł	Lista śledzonych źródeł finansowania
D6.3.4	Zadanie ciągłe	Liczba przeanalizowanych źródeł	Lista śledzonych źródeł finansowania

9. HARMONOGRAM

Harmonogram powstał w oparciu o analizę działań wyszczególnionych w celach operacyjnych.

		C2																																		
		C1					C2																													
		C1.1		C1.2			C1.3		C1.4	C1.5		C2.1		C2.2			C2.3		C2.4																	
		D1.1.1	D1.1.2	D1.1.3	D1.2.1	D1.2.2	D1.2.3	D1.2.4	D1.2.5	D1.2.6	D1.2.7	D1.2.8	D1.3.1	D1.3.2	D1.3.3	D1.4.1	D1.4.2	D1.5.1	D1.5.2	D1.5.3	D2.1.1	D2.1.2	D2.2.1	D2.2.3	D2.2.4	D2.2.5	D2.2.6	D2.3.1	D2.3.2	D2.3.3	D2.4.1	D2.4.2	D2.4.3	D2.4.4	D2.4.5	
2016		✓			✓		✓	✓	✓	✓					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓							✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2017		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
2018		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2019					✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2020					✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

		C3										C4					C5			C6																
		C3.1			C3.2		C3.3		C4.1			C4.2			C5.1		C5.2		C6.1			C6.2		C6.3												
		D3.1.1	D3.1.2	D3.1.3	D3.2.1	D3.2.2	D3.3.1	D3.3.2	D4.1.1	D4.1.2	D4.1.3	D4.1.4	D4.1.5	D4.2.1	D4.2.2	D4.2.3	D4.2.4	D4.2.5	D5.1.1	D5.1.2	D5.1.3	D5.2.1	D5.2.2	D5.2.3	D6.1.1	D6.1.2	D6.1.3	D6.1.4	D6.1.5	D6.2.1	D6.3.1	D6.3.2	D6.3.3			
2016		✓			✓	✓	✓	✓	✓										✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
2017		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
2018					✓	✓								✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
2019					✓	✓								✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2020					✓	✓								✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

10. ANALIZA RYZYK

Analiza ryzyk została przeprowadzona w kontekście realizacji Strategii informatyzacji w statystyce publicznej. Dla każdego z ryzyk określono prawdopodobieństwo jego wystąpienia (D – duże, S – średnie, M – małe), wpływ na realizację Strategii (wyrażony jako D – duży, S – średni lub M – mały), oraz planowane działania zaradcze.

Ryzyka strategiczne:

- Istnieje ryzyko, że Strategią informatyzacji będzie wymagać aktualizacji w związku z nową strategią rozwoju polskiej statystyki publicznej.
- Nastąpi istotna zmiana strategii rozwoju polskiej statystyki publicznej w związku ze zmianami czynników otoczenia.

Ryzyka zarządcze:

- Niewystarczające zrozumienie i akceptacja przez służby informatyczne celów Strategii.
- Rozproszenie regionalne służb informatyki osłabi efekty zaplanowane do uzyskania w ramach Strategii.

Ryzyka prawne / komunikacyjne:

- Problemy w komunikacji służbami informatycznymi a pozostałymi służbami statystyki publicznej.

Ryzyka organizacyjne i dotyczące zasobów IT:

- Niemożność utrzymania i pozyskania wysokospecjalizowanej kadry IT w urzędzie, ze względu na niski poziom płac w sektorze publicznym.
- Pracownicy służb IT mogą okazać się zbyt mało liczni, aby realizować Strategię, w związku z dużym obciążeniem innymi obowiązkami.

Ryzyka techniczne, architektoniczne, infrastrukturalne:

- Pomimo podjętych działań nie uda się zbudować spójnej architektury systemów.
- Pomimo podjętych działań powstaną nowe systemy o charakterze „wyspowym”.

Ryzyka finansowe:

- Brak możliwości pozyskania dofinansowania z środków UE na realizację wybranych działań Strategii.
- Może nie udać się pozyskać środków na rozwój informatyki i na dalsze utrzymanie systemów wystarczających na pokrycie niezbędnych kosztów – środków własnych.

Ryzyka związane z wizerunkiem:

- Niepowodzenie w realizacji dużego projektu informatycznego lub problemy związane z funkcjonowaniem infrastruktury teleinformatycznej może negatywnie odbić się na wizerunku służb informatycznych.

STRATEGICZNE	
Ryzyko: Istnieje ryzyko, że Strategią informatyzacji będzie wymagać aktualizacji w związku z nową strategią rozwoju polskiej statystyki publicznej.	
Prawdopodobieństwo wystąpienia: SW wpływ na realizację Strategii: D	
Planowane działania zaradcze: Podjęte zostaną starania w celu zaangażowania służb informatycznych w tworzenie nowej strategii rozwoju polskiej statystyki publicznej. W planie monitoringu i ewaluacji przewidziano działanie polegające na dostosowaniu strategii informatyzacji do zmienionej strategii statystyki publicznej.	
Ryzyko: Nastąpi istotna zmiana strategii rozwoju polskiej statystyki publicznej w związku ze zmianami czynników otoczenia.	
Prawdopodobieństwo wystąpienia: M	Wpływ na realizację Strategii: D
Planowane działania zaradcze: Poważna ingerencja w strategię rozwoju polskiej statystyki publicznej wydaje się mało prawdopodobna, jako że jest ona w dużym stopniu warunkowana właściwymi regulacjami prawnymi, jak i wymogami ESS. Podjęte zostaną działania w celu popularyzacji niniejszej Strategii, tak aby zyskała ona zrozumienie i przychylność u interesariuszy spoza służb statystyki publicznej.	

ZARZĄDCZE	
Ryzyko: Niewystarczające zrozumienie i akceptacja przez służby informatyczne w celów Strategii.	
Prawdopodobieństwo wystąpienia: M Wpływ na realizację Strategii: D	
Planowane działania zaradcze: Podjęte zostaną działania w celu popularyzacji niniejszej Strategii, tak aby zyskała ona zrozumienie i przychylność u możliwie dużej części kadry służb informatycznych statystyki publicznej.	

Ryzyko: Rozproszenie regionalne służb informatyki osłabi efekty zaplanowane do uzyskania w ramach Strategii.

Prawdopodobieństwo wystąpienia: **D** Wpływ na realizację Strategii: **D**

Planowane działania zaradcze:

Podjęte zostaną działania w celu popularyzacji niniejszej Strategii, tak aby zyskała ona zrozumienie i przychylność u możliwie dużej części służby statystycznej.

Realizacja Strategii zostanie przedstawiona służbom informatycznym w Urzędach Statystycznych jako szansa na rozwój zawodowy (szkolenia, określone ścieżki kariery itp.).

PRAWNE / KOMUNIKACYJNE

Ryzyko: Problemy w komunikacji służbami informatycznymi a pozostałymi służbami statystyki publicznej.

Prawdopodobieństwo wystąpienia: **D** Wpływ na realizację Strategii: **D**

Planowane działania zaradcze:

W ramach tworzenia Strategii konsultowani byli pracownicy GUS, CIS i US.

Przewidziane są regularne spotkania pracowników GUS, CIS i US zaangażowanych w realizację Strategii.

Podjęte zostaną działania w celu popularyzacji niniejszej Strategii, tak aby zyskała ona zrozumienie i przychylność u możliwie dużej części służby statystyki publicznej.

Podjęte zostaną działania w celu promowanie realizacji Strategii poprzez artykuły w branżowych wydawnictwach statystycznych.

Podjęte zostaną działania w celu promowanie realizacji Strategii na portalu intranetowym dedykowanym wymianie wiedzy i doświadczenia służb informatycznych.

ORGANIZACYJNE I DOTYCZĄCE ZASOBÓW IT

Ryzyko: Niemożność utrzymania i pozyskania wysokospecjalizowanej kadry IT w urzędzie, ze względu na niski poziom płac w sektorze publicznym.

Prawdopodobieństwo wystąpienia: **D** Wpływ na realizację Strategii: **D**

Planowane działania zaradcze:

Wprowadzenie systemu programów szkoleniowych umożliwiających systematyczny rozwój kadry IT.

Wprowadzenie opisanej ścieżki rozwoju zawodowego dla kadry IT.

Wprowadzenie motywacji pozafinansowych dla kadry IT (jak np. udział w szkoleniach).

Przewidziany w Strategii katalog ról będzie ułatwiał łagodzenie konsekwencji odejścia pracownika (przy dobrze opisanej roli łatwiej będzie odpowiednio przeszkolić obecnego pracownika lub zatrudnić nowego).

Ryzyko: Pracownicy służb IT mogą okazać się zbyt mało liczni, aby realizować Strategię, w związku z dużym obciążeniem innymi obowiązkami.

Prawdopodobieństwo wystąpienia: **S** Wpływ na realizację Strategii: **D**

Planowane działania zaradcze:

Przy spiętrzeniu prac zwiększona zostanie alokacja zasobów, w tym w razie potrzeby zasobów zewnętrznych (np. wsparcie firmy zewnętrznej).

TECHNICZNE/ ARCHITEKTONICZNE/ INFRASTRUKTURALNE

Ryzyko: Pomimo podjętych działań nie uda się zbudować spójnej architektury systemów.

Prawdopodobieństwo wystąpienia: **S** Wpływ na realizację Strategii: **D**

Planowane działania zaradcze:

Położony zostanie duży nacisk na działania związane z budowaniem spójnej architektury systemów.

Do działań tych pozyskane będzie wsparcie ekspertów zewnętrznych.

Osoby/komórki odpowiedzialne za poszczególne elementy infrastruktury będą ze sobą ściśle współpracowały.

W razie potrzeby wykorzystane zostanie wsparcie wykonawców zewnętrznych.

Ryzyko: Pomimo podjętych działań powstaną nowe systemy o charakterze „wyspowym”.

Prawdopodobieństwo wystąpienia: **S** Wpływ na realizację Strategii: **S**

Planowane działania zaradcze:

Dołożone zostaną starania, aby istniejące oraz nowe systemy były interoperacyjne.

W działaniach utrzymaniowych położony zostanie nacisk na integrację systemów.

W działaniach badawczo-rozwojowych położony zostanie nacisk na interoperacyjność systemów. Osoby/komórki odpowiedzialne za poszczególne systemy będą ze sobą ściśle współpracowały.

W razie potrzeby wykorzystane zostanie wsparcie wykonawców zewnętrznych.

FINANSOWE

Ryzyko: Brak możliwości pozyskania dofinansowania z środków UE na realizację wybranych działań Strategii.

Prawdopodobieństwo wystąpienia: **M** Wpływ na realizację Strategii: **D**

Planowane działania zaradcze:

Dołożone zostaną starania w celu opracowania jak najwyższej jakości wniosków o dofinansowanie (staranna analiza, rzetelne przygotowanie studium wykonalności itd.).

W przypadku nieotrzymania dofinansowania z programu PO PC przeanalizowane zostaną możliwości pozyskania dofinansowania z innych źródeł.

Ryzyko: Może nie udać się pozyskać środków na rozwój informatyki i na dalsze utrzymanie systemów wystarczających na pokrycie niezbędnych kosztów – środków własnych

Prawdopodobieństwo wystąpienia: **M**

Wpływ na realizację Strategii: **S**

Planowane działania zaradcze:

Odpowiedzialni za wdrażanie Strategii będą podejmować wszelkie starania w celu zabezpieczenia odpowiednich środków na jej realizację – w budżecie GUS, ze źródeł zewnętrznych (w tym poprzez budowanie u zarządzających jednostką świadomości konieczności ponoszenia tych kosztów).

W przypadku braku dostatecznych środków podjęte zostaną działania zorientowane na zmodyfikowanie Strategii, w celu określenia działań priorytetowych, możliwych do zrealizowania w ramach dostępnych środków (z uwzględnieniem możliwości wprowadzenia dłuższego czasu realizacji zadań).

WIZERUNKOWE

Ryzyko: Niepowodzenie w realizacji dużego projektu informatycznego lub problemy związane z funkcjonowaniem infrastruktury teleinformatycznej może negatywnie odbić się na wizerunku służb informatycznych.

Prawdopodobieństwo wystąpienia: **M**

Wpływ na realizację Strategii: **S**

Planowane działania zaradcze:

Dołożone zostaną starania, by realizacja Strategii przebiegała sprawnie i zakończyła się sukcesem, m.in. poprzez stosowania podejścia projektowego.

Stopień realizacji strategii będzie monitorowany, co pozwoli na wprowadzenie ewentualnych koniecznych modyfikacji.

11. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

Cel i podstawowe założenia

Monitoring i ewaluacja Strategii pozwoli na ocenę stopnia realizacji Strategii na podstawie zbioru informacji pochodzących z monitoringu i umożliwi wprowadzenie ewentualnych zmian i korekt w Strategii. Monitoring i ewaluacja odbywa się w oparciu o przyjęte wskaźniki celów strategicznych, operacyjnych oraz planowanych działań i z użyciem odpowiednich narzędzi oceny.

Podmioty odpowiedzialne

Podmiotem odpowiedzialnym za przeprowadzenie monitoringu i ewaluacji jest CIS. Podmiotami uczestniczącymi w monitoringu i ewaluacji, a w szczególności dostarczającymi CIS odpowiednich danych, są inne jednostki służb statystyki publicznej.

Terminy

Przeprowadzone zostaną dwie tury ewaluacji:

- **ewaluacja bieżąca** (tzw. „on-going”) w związku z aktualizacją strategii polskiej statystyki publicznej „Kierunki rozwoju polskiej statystyki publicznej do 2017 roku”. Strategia ta ma krótszy horyzont czasowy niż strategia informatyzacji, dlatego należy dokonać analizy nowej strategii polskiej statystyki publicznej do roku 2020 i dostosować do niej strategię informatyzacji. Ewaluacja bieżąca zostanie przeprowadzona w oparciu o nową strategię polskiej statystyki publicznej, której publikacja spodziewana jest na 2. połowę 2017 roku. Dokonana zostanie ocena dotychczasowych działań i efektów Strategii, w świetle jej celów, a także ocena założeń poczynionych na etapie opracowywania Strategii (cele, wskaźniki), na podstawie analizy kontekstu realizacji Strategii (aspekty techniczne, ekonomiczne, prawne, finansowe, instytucjonalne). Wyniki analizy mogą być przesłanką do wprowadzenia modyfikacji założeń bądź sposobu realizacji Strategii.
- **ewaluacja końcowa** (tzw. „ex-post”) zostanie przeprowadzona po zakończeniu realizacji Strategii, w 1. kwartale 2021 roku. W ramach ewaluacji oceniony zostanie stopień realizacji całej Strategii. Zbadane zostaną także długotrwałe efekty (oddziaływanie) Strategii oraz ich trwałość. Wyniki tej ewaluacji będą pomocne w opracowaniu Strategii na kolejny okres.

Ponadto podmiot odpowiedzialny za monitoring i ewaluację może zarządzić przeprowadzenie dodatkowych ewaluacji, o ile będzie to uzasadnione wystąpieniem czynników zewnętrznych i wewnętrznych mogących mieć na nią wpływ.

Etapy prowadzenia monitoringu i ewaluacji

Monitoring i ewaluacja będzie przeprowadzana w 4 etapach:

- Etap 1: Gromadzenie danych do ewaluacji (dane ilościowe i jakościowe dotyczące aspektów technicznych, ekonomicznych, finansowych i instytucjonalnych).
- Etap 2: Analiza danych (w tym uporządkowanie, przetworzenie i archiwizacja danych).
- Etap 3: Ocena wyników (w tym analiza ryzyka, identyfikacja odchyleń i analiza ich przyczyn).
- Etap 4: Planowanie korekty Strategii.

Kryteria ewaluacji

Ewaluacja prowadzona będzie na podstawie następujących kryteriów:

- trafność – adekwatność celów i działań do zidentyfikowanych potrzeb,
- efektywność – stosunek osiągniętych celów do zasobów wykorzystanych do ich osiągnięcia,
- skuteczność – stopień osiągnięcia założonych celów,
- użyteczność – stopień zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb interesariuszy.

Wskaźnikami monitoringu i ewaluacji są wskazane wcześniej wskaźniki planowanych działań.